

Βράβευση των βιβλίων της Αποστολικής Διακονίας από την Ακαδημία Αθηνών

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Πραγματοποιήθηκε χθες το απόγευμα η Πανηγυρική Συνεδρία της Ακαδημίας Αθηνών κατά την οποία απενεμήθησαν βραβεία και τιμητικές διακρίσεις σε ερευνητές, συγγραφείς, φορείς και συλλόγους.

Μεταξύ αυτών βραβεύθηκε ενταγμένο στην Β΄ Τάξη των Γραμμάτων και των Καλών Τεχνών το βιβλίο του Πανιερωτάτου **Μητροπολίτου Φαναρίου κ. Αγαθαγγέλου**, Γενικού Διευθυντού του Οργανισμού της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό τον τίτλο «Θεού Σκηνώματα», και η Ιερά **Μητρόπολις Πριγκηποννήσων** στην Γ΄ Τάξη των Ηθικών και Κοινωνικών Επιστημών για τον «Επετειακό Τόμο Εκατονταετηρίδος της Ιεράς Μητροπόλεως Πριγκηποννήσων (1924-2024)». Τα βραβεία απονεμήθηκαν από τον Πρόεδρο της

Ακαδημίας Αθηνών Καθηγητή κ. Σταμάτη Κριμιζή. Και τα δύο βιβλία που βραβεύθηκαν είναι έκδοση της Αποστολικής Διακονίας.

Στην τελετή παρέστησαν τα Τακτικά Μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, ο πρ. Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας **κ. Προκόπιος Παυλόπουλος**, εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού, ο Υπουργός Παιδείας **κ. Κ. Πιερρακάκης**, οι Σεβ. Μητροπολίτες Γέρων **Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος**, Ανέων **κ. Μακάριος**, Φιλαδελφείας **κ. Μελίτων**, Μεσογαίας και Λαυρεωτικής **κ. Νικόλαος**, Ν. Ιωνίας και Φιλαδελφείας **κ. Γαβριήλ**, Πρέσβεις, Εκπρόσωποι των Στρατιωτικών Αρχών, Κληρικοί, Καθηγητές και Εκδότες.

Η έκδοση «ΘΕΟΥ ΣΚΗΝΩΜΑΤΑ» περί των Παλαιοχριστιανικών, Βυζαντινών, Υστεροβυζαντινών και Νεωτέρων εν γένει μνημείων της Ιεράς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ιστιαίας και Βορείων Σποράδων παρέχει σαφή ιδέα, μικρά μεν, αλλά αξιόλογη και άφθονη του πλούτου τούτου της Εύβοιας. Είναι κατά κάποιον τρόπο οδηγός «σωτηρίας» για τους θέλοντες ν' αποθαυμάσουν τον μοναδικό εδώ υπάρχοντα πλούτο των χριστιανικών μνημείων και των ωραιωτάτων και μοναδικής τέχνης τοιχογραφιών, και να αναχθούν στο υπερβατικό μέσα από το κάλλος και την ομορφιά.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ

ΕΔΟΞΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
ΤΩΙ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΒΡΑΒΕΙΩΙ

ΤΙΜΗΣΑΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΝΗΜΕΙΩΔΗ ΕΚΔΟΣΙΝ

«ΕΠΕΤΕΙΑΚΟΣ ΤΟΜΟΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ 1924-2024»
(ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2024)

ΕΝ ΗΣ ΤΑΙΣ ΣΕΛΙΣΙΝ ΜΕΤ' ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΒΡΙΘΕΙΑΣ ΑΚΡΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΠΛΕΙΣΤΩΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΝ
ΜΑΡΤΥΡΕΙΤΑΙ Η ΖΩΣΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ
ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΟΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΟΣ

ΑΝΕΙΠΕΙΝ ΔΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΙ
ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΕΝΑΤΗΙ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΗΙ
ΕΤΟΥΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΣΧΙΛΙΟΣΤΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Μ. ΚΡΙΜΙΤΖΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Σ. ΖΕΡΕΦΟΣ

Όταν παραπλέεις τις ακτές της Εύβοιας από τις γέφυρες των πλοίων, αντικρύζεις λευκάζοντες όγκους και περίεργες κορυφές. Είναι αυτά Κάστρα, Πύργοι, Ναοί και Μοναστήρια, πολίσματα Βυζαντινά ερειπωμένα, λείψανα φραγκικά και τείχη ενετικά, παντοίες οχυρώσεις, ναΐδρια και άλλα τοιαύτα που στολίζουν την Εύβοια.

Η μεγαλόνησος Εύβοια, η δεύτερη της Ελλάδος κατά το μέγεθος, η περικλείουσα σε αυτήν όχι μόνο τα σπουδαιότατα και άφθονα ορυκτά, αλλά και η θεωρούμενη ως η πρώτη ανάμεσα στα νησιωτικά και άλλα Ελλαδικά μέρη για τις απίστευτα μαγευτικές και γοητευτικές της φυσικές καλλονές, η παρουσιάζουσα τον πολύπτυχο και πολύκολπο αυτής αιγιαλό με τις απείρως εκτεταμένες αμμώδεις εκτάσεις, τις απόκρημνες και απότομες κορυφές προς την θάλασσα, το σπάνιο και

μοναδικό στον κόσμο φαινόμενο της παλίρροιας του Ευρίπου, η νήσος αυτή η τόσο πλούσια προικισμένη από τον Θεό, δεν ήταν δυνατό να μην ευνοηθεί από ανθρώπους του κάλλους. Τάφοι, κατακόμβες, χριστιανικές Βασιλικές, βυζαντινοί ναοί, τοιχογραφίες, παλαιοχριστιανικά γλυπτά, μαρμαροθετήματα, τέμπλα μαρμάρινα και ξύλινα, τοιχογραφίες, επιγραφές, λυχνίες: ιδού το εξωτερικό περιεχόμενο των χριστιανικών μνημείων της Εύβοιας που εκφράζουν και ομιλούν την γλώσσα της ορθόδοξης βιοτής και πνευματικότητας χαρίζοντάς μας με το άναμμα ενός κεριού και την κατάθεση της ικεσίας «να διαβάζουμε την απεραντοσύνη»(1).

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ

ΕΔΟΞΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

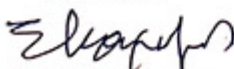
**ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΝ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΦΑΝΑΡΙΟΥ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΤΩΙ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ Σ. ΘΕΟΧΑΡΗ ΒΡΑΒΕΙΩΙ

ΤΙΜΗΣΑΙ

ΔΙΑ ΤΟ ΑΞΙΟΛΟΓΟΝ ΑΥΤΟΥ ΠΟΝΗΜΑ
«ΘΕΟΥ ΣΚΗΝΩΜΑΤΑ—ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ
(ΙΣΤΟΡΙΑ-ΤΕΧΝΗ-ΖΩΗ)»

ΑΝΕΙΠΕΙΝ ΔΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΙ
ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΕΝΑΤΗΙ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΗΙ
ΕΤΟΥΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΣΧΙΛΙΟΣΤΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Μ. ΚΡΙΝΙΖΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Σ. ΖΕΡΕΦΟΣ

Το τραγικό, όπως και αλλαχού στην Πατρίδα μας συμβαίνει, είναι ότι αρκετά μνημεία έχουν εξαφανισθεί, καταστραφεί, γκρεμισθεί, αποσαθρωθεί, παραμεληθεί, φθαρεί από τον χρόνο, την άγνοια, την αδιαφορία, τις

καταστροφικές και ληστρικές επεμβάσεις. Αυτά που πλέον, δυστυχώς, δεν υπάρχουν, δεν τα αναφέρουμε, διότι σκοπός μας είναι να αναδείξουμε τα μνημεία τα οποία έχουν εκκλησιαστική ζωή, διατηρούνται ή έχουν συντηρηθεί ή είναι, έστω και σε ερειπιώδη κατάσταση, επισκέψιμα. Αυτά τα τελευταία αναφέρονται με διάθεση νοσταλγίας που αφήνει μια γλυκόπικρη γεύση από τα ελάχιστα στοιχεία ή ευρήματα, τα οποία μαρτυρούν την ιστορία τους κραυγάζοντας: «Κ' είναι δικό σου δόξασμα, δικός σου πλούτος είναι, πνεύμα καλό, που σ' άρεσε φωνή να μου χαρίσεις» (Διονύσιος Σολωμός).

Αυτό είναι ένα ελάχιστο χρέος που έχουμε απέναντι στην ιερά τους ιστορία μέσα στον χρόνο, αφού ακόμη και μέσα από τα χαλάσματα και τα ερείπια αναδεικνύεται η ιερότητα του τόπου εις οσμήν ευωδίας πνευματικής και αναδεικνύεται η ευθύνη και η ευαισθησία για την άμεση διαφύλαξή τους με τρόπους που θα αποτρέψουν την λήθη και την πλήρη καταστροφή.

Ο Φώτης Κόντογλου εξέφραζε την βαθιά ανησυχία του για την διάσωση αυτών των μνημείων και έγραφε χαρακτηριστικά στο βιβλίο του «Η Πονεμένη Ρωμιοσύνη» για τα μνημεία της Εύβοιας: «Οι τοιχογραφίες τους από τις πιο θαυμαστές. Από την εποχή των Παλαιολόγων σώζονται έργα σπουδαία, όμως είναι παρατημένα στη λησμονιά αυτά τα σεβάσμια χτίρια που αν δεν γίνει τίποτα να σωθούν, γρήγορα θα γίνουνε σωροί από πέτρες». Είθε να καλλιεργηθεί με ευαισθησία ένα όραμα μιάς «μαχόμενης αρχαιολογίας» που θα ξεπεράσει γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, οικονομικές δυσκολίες και φθοροποιές αντιπαραθέσεις, που έχουν στρεβλές και κοντόφθαλμες απόψεις για το όραμα αυτό.

Η μελέτη στηρίχθηκε στο έργο σημαντικών αρχαιολόγων και ερευνητών, που έχουν συνδέσει την ζωή και την προσφορά τους με δύο ισομεγέθεις ηθικές υποχρεώσεις, την επιστημονική δημοσίευση των ευρημάτων τους και την απόδοση των πορισμάτων της έρευνάς τους στο κοινό, ως και την συντήρηση διαφόρων μνημείων της Εύβοιας.

Όλη αυτή η προσπάθειά τους, ο αγώνας τους, η ευαίσθησή τους, για να ανακαλύψουν κάθε εύρημα και να αποκαλύψουν την ομορφιά του, είναι ένα έργο ζωής που συνδέεται με την αυθεντικότητα και την γνησιότητά μας, το κάλλος του πολιτισμού μας που γεννήθηκε και δημιουργήθηκε από ένα ήθος που καλλιεργεί έργα φωτός, που όταν τα βλέπεις σε απορροφά η σκέψη ενός μακρινού παρελθόντος της Εύβοιας.

Σε κάθε περίπτωση μέχρι και σήμερα απομένουν και αποτυπώνονται βιωματικά τα ίχνη, η πίστη και η ευσέβεια ενός έντονα θρησκευόμενου κόσμου, ο οποίος αμύνθηκε και αγωνίζεται ηθικά με εφόδιο το βάρος της κληρονομιάς του απέναντι στις επεκτατικές διαθέσεις ενός κόσμου που λησμονεί, αναιρεί, διαγράφει, ενίοτε καταδικάζει, παραθεωρεί τον πλούτο της Παράδοσης, την ιστορία κάθε μνημείου, ιδιαίτερα χριστιανικού, που είναι σύμβολο και φάρος, φως και φλόγα.

«Αν το μέχρι σήμερα γνωστό υλικό- απειροελάχιστο σε σχέση με το αδημοσίευτο- δεν μας παραπλανά, μπορούμε... να χρησιμοποιήσουμε την ευαγγελική παρομοίωση και τον συνοπτικό ορισμό του Nicolai Jorga [χαρακτηρίζοντας την μετά την Άλωση εποχή ως “Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο” (Byzance après Byzance)...διότι, πράγματι παράδοση και ανανέωση, μορφή και περιεχόμενο, βρίσκονται αδιάκοπα σε μία διαλεκτική σχέση μεταξύ τους, με καθοριστικό στίγμα την βαριά κληρονομιά του Ελληνορθόδοξου Βυζαντίου. Και τούτο είναι ίσως το πιο σαγηνευτικό γνώρισμα μιάς τέχνης, ταπεινής μεν, αλλά με ύφος(2)

».

Οι εκκλησιές μας είναι τόπος και τύπος ζωής αθανάτου, γιατί ο Λόγος του Θεού καθαγιάζει το κτίσμα και ζει εν αυτώ ως εικόνα φωτός. Κάθε ναός, κάθε ερειπωμένο βυζαντινό εξωκκλήσι, είναι ναός του Θεού δομημένος από μία συγκεκριμένη σύλληψη, μία αντίληψη, ένα ήθος, μία πίστη την οποία μόνο αυτή εκφράζει, γιατί με βάση αυτή μορφοποιήθηκε και έλαβε υπόσταση ιδιαίτερη και μοναδική. Όλα τα ιερά μνημεία μας θυμίζουν, ότι όταν λειτουργείται ο Ουρανός, λειτουργείται και η γη!

(1) Ο δυσσέα Ελύτη , «Άξιον Εστί» , απόσπασμα από την «Γένεσι».

(2) Δημήτρη Δ. Τριανταφυλλόπουλου, Από το Βυζάντιο στο Μέτα-Βυζάντιο: Οίνος παλαιός εις ασκούς καινούς – και αντίστροφα , Ίδρυμα Γουλανδρή- Χορν, Όψεις της βυζαντινής κοινωνίας 12, Αθήνα 1998, σελ. 26-27.